

**ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- Κακή επιλογή= η επιλογή του πολέμου.
- Συνέπειες
 - ✓ Επιστροφή της ανθρωπότητας στην βαρβαρότητα.
 - ✓ Αύξηση των στρατιωτικών δαπανών.
 - ✓ Περιορισμός της χρηματοδότησης άλλων υποδομών του κράτους.
 - ✓ Αδυναμία συνεργασίας για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προβλημάτων.

(Μονάδες 15)

ΘΕΜΑ Β

B1.

A

Η απάντηση μπορεί να στηριχθεί σε υποκειμενική προσέγγιση του νοήματος του πίνακα. Ο πίνακας αυτός έχει τον τίτλο «η κραυγή», δηλώνοντας την κραυγή αγωνίας του σύγχρονου ανθρώπου.

Η δική σας απάντηση μπορεί να αφορά την ανάλυση της φρίκης του πολέμου, της οικολογικής καταστροφής, το υπαρξιακό αδιέξοδο του σύγχρονου ανθρώπου και το άγχος των σύγχρονων συνθηκών ζωής.

(Μονάδες 10)

B

- **Συναισθηματικά φορτισμένος λόγος** (Αλλά και στο βασίλειο της τέχνης και της σκέψης, οι περισσότερες πεφωτισμένες προσωπικότητες -από τον Πάμπλο Πικάσο έως τον Στάνλεϊ Κιούμπρικ- είναι περισσότερο γνωστές για την απεικόνιση της παράλογης φρίκης της μάχης παρά για την εξύμνηση των αρχιτεκτόνων της.)
- **Ερωτήσεις** (Αλλά, μήπως, η αλλαγή είναι δυνατή; Μήπως ο νόμος της ζούγκλας είναι επιλογή και όχι αναπόφευκτο γεγονός;)

(Μονάδες 10)

B2.**A.**

Ο συγγραφέας δεν φαίνεται βέβαιος για τις απόψεις που εκφράζει για τις επιλογές των ανθρώπων σε σχέση με τον πόλεμο ή την ειρηνική πορεία της ανθρωπότητας. Αντιθέτως, πιθανολογεί για τις εξελίξεις αυτές. Ενδεικτικές γλωσσικές επιλογές:

- ✓ **Χρήση ερωτήσεων**(Αλλά μήπως η αλλαγή είναι δυνατή; Μήπως ο νόμος της ζούγκλας είναι επιλογή και όχι αναπόφευκτο γεγονός;)
- ✓ **Υποθετική πρόταση** (Αν είναι έτσι, κάθε ηγέτης που επιλέγει να κατακτήσει έναν γείτονα θα πάρει μια ξεχωριστή θέση στη μνήμη της ανθρωπότητας, πολύ χειρότερη από τον γνωστό ως «η μάστιγα του Θεού» Ταμερλάνο.)
- ✓ **Πιθανολογικές εκφράσεις** (Δεν ξέρω τι θα συμβεί, Δεν νομίζω, Και αυτό είναι κάτι που ίσως μπορούμε να μάθουμε, Και οι δύο είναι εύθραυστες και μπορεί να μην διαρκέσουν για πολύ. Αλλά και οι δύο είναι πιθανές, και μπορούν να αποκτήσουν βαθιές ρίζες.)

(Μονάδες 10)

B.

Ο Χαράρι στην παράγραφο αυτή διατυπώνει την άποψη ότι ο πόλεμος στην Ουκρανία αφορά ολόκληρη την ανθρωπότητα. Για να στηρίξει την άποψή του αυτή, **αιτιολογεί** γιατί συμβαίνει αυτό (Αν γίνει και πάλι κανόνας για τις ισχυρές χώρες να κατατροπώνουν τους ασθενέστερους γείτονές τους, κάτι τέτοιο θα επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι σε όλο τον κόσμο αισθάνονται και συμπεριφέρονται.)

Στη συνέχεια, επιλέγοντας και την μέθοδο του **αιτίου- αποτελέσματος**, παρουσιάζει τις συνέπειες που θα προκύψουν για όλους από αυτή την επιλογή.(κάτι τέτοιο θα επηρεάσει τον τρόπο... Τα χρήματα που θα έπρεπε να πηγαίνουν σε δασκάλους, νοσηλευτές και κοινωνικούς λειτουργούς θα πήγαιναν σε τανκς, πυραύλους και κυβερνοόπλα.)

Ο λόγος που επιλέγει τους δύο αυτούς τρόπους εξυπηρετεί την πρόθεση του συγγραφέα να αναπτύξει την επιχειρηματολογία του. Επομένως, ενισχύεται έτσι η πειστικότητα της επιχειρηματολογίας του.

(Μονάδες 10)

ΘΕΜΑ Γ

Το βασικό θέμα που φαίνεται να απασχολεί το ποιητικό υποκείμενο είναι η ανθρώπινη εξαχρείωση, η απουσία αλληλεγγύης και η υποκριτική συμπεριφορά που επιδεικνύει συχνά η κοινωνία απέναντι στον ανθρώπινο πόνο. Το ποιητικό υποκείμενο, σε **α' πρόσωπο**, με έκδηλη την διάθεση αυτοκριτικής και με καθαρά εξομολογητικό τόνο αναζητά την προσωπική του ευθύνη μπροστά στον ανθρώπινο πόνο. Γεμάτος ενοχές, που εκφράζει μέσα από τις **ερωτήσεις προς τον εαυτό του** («πως έγινα έτσι εγώ;») ομολογεί τον πόνο, την θλίψη του, καθώς δεν προσφέρει βοήθεια σε εκείνους που την χρειάζονται. Οι συνάνθρωποί του του απλώνουν το χέρι για βοήθεια και αυτός δεν τους βοηθά. Κρατά κάποιο χέρι και όμως το αφήνει χωρίς να το βοηθήσει. («να βλέπω χέρια απλωμένα... και αυτό να χάνεται κάτω από τα κύματα»). Όλες αυτές οι **αντιθετικές εικόνες** τον κάνουν να συνειδητοποιήσει την υποκριτική και ανάλγητη στάση του απέναντι σε εκείνους που τον χρειάζονται. Απευθυνόμενος, τέλος, στους αναγνώστες σε **β' πρόσωπο**, ζητά να τον κρίνουν για την υποκριτική συμπεριφορά του.

Η στάση αυτή του ποιητικού υποκειμένου, δυστυχώς παραμένει επίκαιρη, καθώς δεν είναι λίγοι εκείνοι που ακόμη και σήμερα χύνουν «κροκοδείλια» δάκρυα μπροστά στον ανθρώπινο πόνο που αντικρίζουν, όμως, εύκολα τον ξεχνούν, όταν πάψει να τους το θυμίζει κάποιος ή να τους τον προβάλλουν στην τηλεόραση.

(Μονάδες 15)**ΘΕΜΑ Δ****Κ.Ε: ο πόλεμος και οι συνέπειές του.****Ε.Π: άρθρο****Δ1: αφορμή του άρθρου: το ξέσπασμα του πολέμου στην Ουκρανία.****Z1: οι επιπτώσεις του πολέμου στους λαούς της Ευρώπης γενικότερα.****Z2: πώς πρέπει να δράσουν ηγέτες και λαοί, ώστε να μην ξανασυμβεί αυτό.****Z1: επιπτώσεις.****αξ οικονομικές**

- ✓ Ενεργειακή κρίση
- ✓ Πιθανό επισιτιστικό πρόβλημα, έλλειψη τροφίμων ή άλλων ειδών.
- ✓ Αύξηση κόστους ζωής σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη.

β§ ανθρωπιστική κρίση και ψυχολογικά προβλήματα.

- ✓ Αύξηση του προσφυγικού ρεύματος.
- ✓ Φτώχεια, ανέχεια και εξαθλίωση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.
- ✓ Φόβος, ανασφάλεια των πολιτών από την απειλή ενός πυρηνικού πολέμου.
- ✓ Ψυχολογικά προβλήματα που προκύπτουν τόσο στα θύματα του πολέμου, όσο και στους πολίτες κάθε χώρας που βλέπουν να καταρρέει το ανθρωπιστικό πρόσωπο της πολιτισμένης Δύσης.

Z2: δράσεις- τρόποι αποφυγής ενός πολέμου στο μέλλον.

α§ ηγέτες.

- ✓ Οι ηγέτες να ταυτίζουν τη ατομική με την κοινωνική βούληση.
- ✓ Υπογραφή συμφωνιών για τον περιορισμό των εξοπλισμών, συνεργασία και η συμφωνία των κρατών για περιορισμό των εξοπλισμών με μακροπρόθεσμα στόχο τον αφοπλισμό.
- ✓ Επίλυση των διαφορών μέσω της διπλωματικής οδού και του διαλόγου, εξάλειψη των αντιθέσεων, διαπραγματεύσεις.
- ✓ Σεβασμός στις αποφάσεις των Διεθνών Οργανισμών (π.χ. ΟΗΕ, Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης).
- ✓ Τήρηση των κανόνων της Δημοκρατίας, εκδημοκρατισμός των πολιτικών και των κοινωνιών ώστε να μην είναι δυνατόν σε κάποιον μη δημοκρατικά εκλεγμένο ηγέτη να επιβεβαιώσει την υπεροχή του μέσου του πολέμου.

β§ πολίτες

- ✓ Ενεργοποίηση των πολιτών, μαζικό κίνημα αντίστασης.
- ✓ Ενίσχυση των ειρηνιστικών κινημάτων που αγωνίζονται για την ενότητα και την πρόοδο της ανθρωπότητας
- ✓ Άσκηση πίεσης της κοινής γνώμης στους κυβερνώντες ενάντια στον πόλεμο και τους εξοπλισμούς, κοινωνική αφύπνιση.
- ✓ Ανοχή στην διαφορετικότητα, αποφυγή ρατσιστικών αντιλήψεων, απόρριψη εθνικιστικών και ρατσιστικών ιδεολογημάτων.